

De OVN, stichting ter bevordering van wetenschappelijk Onderzoek
naar de geschiedenis van de Vrijmetselarij in Nederland, stelt voor het academisch jaar 2007-2008 een

BEURS (max. € 5000,-)
voor onderzoek naar de
GESCHIEDENIS VAN DE VRIJMETSELARIJ

ter beschikking van studenten, promovendi en onderzoekers (m/v)

De wetenschappelijke studie van de vrijmetselarij en de stichting OVN

De vrijmetselarij is een inwijdingsgenootschap, dat sinds het begin van de 18de eeuw een belangrijke invloed heeft gehad op de Europese cultuur. In de loop van drie eeuwen hebben zich verschillende vormen van vrijmetselarij ontwikkeld. Onder de leden bevonden zich mannen (en vanaf het eind van de 19de eeuw ook vrouwen) uit alle lagen van de bevolking, van ondernemers tot intellectuelen, van vorsten tot kunstenaars. Het bijzondere gedachtegoed en de beeldentaal van de vrijmetselarij hebben via deze leden hun weg gevonden naar literatuur, kunst, wetenschap en politiek, en zo een plaats gekregen in onze samenleving.

Het belang van de bestudering van de geschiedenis van de vrijmetselarij wordt steeds breder erkend. Dit heeft onder meer geleid tot de oprichting van speciale leerstoelen voor dit onderwerp in 2001 aan universiteiten in Engeland (Sheffield) en Nederland (Leiden). In Nederland bevinden zich bovendien unieke studiecollecties met relevant materiaal. Voor in het onderwerp geïnteresseerde onderzoekers zijn echter weinig fondsen beschikbaar, die onderzoek ook in praktische zin mogelijk maken. Door enkele academici werd daarom in 2001 de OVN, stichting ter bevordering van wetenschappelijk Onderzoek naar de geschiedenis van de Vrijmetselarij in Nederland, opgericht.

Het doel van de OVN is het stimuleren van wetenschappelijk onderzoek vanuit alle academische disciplines naar de geschiedenis van de vrijmetselarij in Nederland en haar voormalige grondgebieden in de periode vanaf haar ontstaan tot op heden. De OVN werft donaties in particuliere, maçonnieke en academische kring, om zo een fonds te vormen waaruit periodiek onderzoeksbeurzen ter beschikking worden gesteld aan wetenschappelijk onderzoekers en studenten. De OVN is onafhankelijk; ze is niet verbonden aan enige vrijmetselaarsorganisatie, noch aan een wetenschappelijke instelling. Een comité van aanbeveling bestaande uit hoogleraren verbonden aan relevante leerstoelen en onderzoeksinstellingen aan binnen- en buitenlandse universiteiten adviseert het bestuur.

Voorwaarden waaraan de aanvraag moet voldoen

- Aanvragen voor de OVN-beurs moeten betrekking hebben op onderzoek naar de geschiedenis van de vrijmetselarij in Nederland en/of haar voormalige grondgebieden. Onderzoek naar ontwikkelingen buiten Nederland, die op enigerlei wijze relevant zijn geweest voor de Nederlandse situatie, en onderzoek dat relevant bronnenmateriaal ontsluit komt eveneens in aanmerking voor ondersteuning.
- Aanvragen kunnen betrekking hebben op alle academische disciplines (geschiedenis, sociologie, religiestudies, musicologie, letterkunde, theatergeschiedenis, gender studies, economie, kunstgeschiedenis, etc.).
- De beurs moeten worden benut voor de kosten die worden gemaakt bij onderzoek (bijvoorbeeld ten behoeve van een publicatie, een zelfstandige promotie, een tentoonstelling of ander project).

Procedure

- Aanvragen kunnen worden ingediend tot uiterlijk *1 juli 2007* voor een maximum bedrag van max. € 5000.
- Aanvragen dienen te worden ingediend middels een daartoe bestemd aanvraagformulier en dienen te voldoen aan de in het Beursreglement van de OVN gestelde voorwaarden. Deze bescheiden worden op aanvraag toegezonden, neem hiervoor contact op met het secretariaat van de OVN via: info@stichtingovn.nl

- Aanvragen worden beoordeeld door een onafhankelijke wetenschappelijk commissie. Kandidaten worden zo spoedig mogelijk na het verstrijken van de inschrijftermijn bericht over de status van hun aanvraag. Meer informatie is te vinden in het Beursreglement.

Suggesties voor mogelijk onderzoek

Het onderwerp van onderzoek waarvoor de beurs wordt aangevraagd is geheel vrij. De beginnende onderzoeker of student kan wellicht zijn voordeel doen met de onderstaande suggesties voor mogelijke onderwerpen, waarbinnen een meer specifieke onderzoeksvraag geformuleerd zou moeten worden:

- De invloed van de vrijmetselarij en haar individuele leden op diverse historische, sociale, politieke, economische of culturele ontwikkelingen.
- De historische ontwikkeling van de verschillende vrijmetselaarsorden en loges in Nederland en haar voormalige grondgebieden, en hun rol in de (locale) geschiedenis. (Met name de geschiedenis van gemengde orden met zowel mannelijke als vrouwelijke leden is nog niet in kaart gebracht.)
- De ontwikkeling van rituelen en symboliek binnen de verschillende vrijmetselaarsorden.
- De interactie tussen Nederlandse en buitenlandse Orden en loges op bestuurlijk of persoonlijk niveau; de rol van de vrijmetselaren in algemene internationale betrekkingen.
- De inventarisatie van historische ledenbestanden; de sociale stratificatie van leden; de participatie van bepaalde sociale of religieuze groepen in de vrijmetselarij.
- De ontwikkeling van de verschillende vrijmetselaarsorden ten opzichte van het al dan niet toelaten van vrouwen als leden; de verhouding van de vrijmetselarij tot de emancipatiegeschiedenis.
- De relatie tussen vrijmetselarij en andere esoterische stromingen, zoals de theosofie.
- De invloed van ideeën uit de vrijmetselarij op het leven van historische figuren, zoals leden van het koningshuis, politici, ondernemers of geestelijken.
- De betekenis van maçonnieke ideeën en symbolen voor de kunsten, bijvoorbeeld voor het werk van kunstenaars, musici, auteurs, acteurs of producenten die lid waren van een loge.
- Inventarisatie en onderzoek van gebouwen, interieurs en voorwerpen die sinds de 18de eeuw door of voor vrijmetselaren vervaardigd zijn.

Inlichtingen

Voor meer informatie en aanvraagformulieren kunt u contact opnemen met:

Secretariaat OVN
Postbus 92004
1090 AA Amsterdam
info@stichtingovn.nl

Donateur worden

Zowel particulieren als instellingen, verenigingen of bedrijven die affiniteit met het vakgebied hebben, kunnen de activiteiten van de OVN steunen als donateur door (jaarlijks) een bijdrage van € 25,- of meer toe te zeggen. Als dank voor hun steun ontvangen donateurs regelmatig een nieuwsbrief met informatie over congressen, tentoonstellingen, publicaties en andere internationale ontwikkelingen op het vakgebied, als ook aankondigingen van nieuwe aanvraagrondes voor de onderzoeksbeurzen. Ook ontvangen donateurs een reductie op de deelnamekosten van door de OVN verzorgde lezingen en congressen, en de aanschafprijs van OVN-publicaties.

Donaties komen ten goede aan de onderzoeksbeurzen. De OVN is als cultureel en wetenschappelijk nut beogende instelling opgenomen in de rangschikking van art. 24, lid 4 van de Successiewet; binnen de daarvoor geldende grenzen is een donatie als gift fiscaal aftrekbaar.

Een aanmeldingsformulier en informatiepakket kan worden aangevraagd bij het secretariaat van de OVN: info@stichtingovn.nl.